

Prirodopisno-natoroznansko polje.

Divja mačka.

Divja mačka (wilde Katze) je mnogo večja od naše domače in zelo krvoločna zver, ki naredi veliko kvare mej divjačino; posebno kvarljiva je zajcem, mladim srnam in fazanom. Ni čuda tedaj, da jo preganja jo povsod, kolikor se le dá in more. Pri nas se ta grda, nenasitljiva zver dobi še po vseh večjih gozdih, vzlasti po jelovih. A nikakor si ne smete misliti, da je vsaka mačka, ki jo kdo ustrelil v gozdu, res divja mačka.

Mnogo jih je mej takimi tudi naših domačih, ki so od doma pobegnile v gozd, ter ondu tako podivjale, da so res divjim zelo podobne, a vendar se po nekaterih znamenjih od njih razlikujejo.

Divja mačka ima zelo gosto, rumenkasto-sivo dlako s temnimi povprečnimi progami, na prsih pa veliko rumenkasto liso. Rep je skozi in skozi jednako debel in opisan s črnimi obročki. Koža divje mačke daje dobro krzno.

Da-si se divja mačka izogiblje človeka, vendar se ni varno šaliti z njo. Ranjena se z vso močjo zakadi v človeka ter ga s kremplji in zobmi neusmiljeno izdeluje. Čujte, kaj nam sloveči prirodopisec Brehm pripoveduje o takem napadu.

Bilo je nekega zimskega jutra, da najde neki logar v ravno zapalem snegu mačjo sled. Takój gre za njo, veseleč se lepega krzna. Pred veliko, votlo bukvijo prenehala je sled. Mačka je po tem takem morala biti na bukovem drevesu, ali na vejah je ni bilo videti nikjer. Najbrže se je morala skriti v duplo. Logar napne puško in potrka na drevo, da bi izpodil mačko. Nekolikokrat trkne ob drevo in pripravljen na strel, čaka, da se bo prikazala divja mačka iz dupla. Ali zamán, mačke ni. Potrka drugič, zopet čaka, mačke pa le ni. Nevoljen potrka še tretjič — ali predno more vzdigniti puško, bila mu je mačka vže za vratom. Hipoma mu potegne kučmo z glave, zadere mu kremplje v kožo ter mu z zobmi trga debelo ruto, ki jo je imel okolo vratu. Logar ves prestrašen izpusti puško ter ne vé, kako bi se branil. V naglici si skuša varovati vsaj lice in vrat pred togotno zverjo ter na ves glas kliče na pomoč svojega sina, ki ni bil daleč od njega v gozdu. V tem pa mačka grize in praska po rokah in obrazu ter mu trga neprenehoma ruto za vratom. Ubogega logarja grôza obdaja ter na vse grlo kliče na pomaganje. Zdajci mu je mačka prišla do živega, zagrizi se mu v vrat in siromak se zgrudi na zemljo.

Na pomoč mu prihitevši sin prime mačko, ter jo hoče odtrgati od očetovega vratú, ali vse zamán, ničesar ne opravi. Vzame kladivo v roke in udriha po mački, ki sicer hrešči in piha, ali logarja vender ne izpusti. K sreči jo jedenkrat zadene na glavo, da se mrtva zvalí z logarja. Nezvestnega, strašno ranjenega moža ponesó domóv, obvežejo mu rane za silo ter hitro pošljejo po zdravnika. V tem se je siromak zavedel in povedal vse, kako se je to zgodilo. Zdravnik pride, poskuša vse mogoče, pa nič ni pomagalo, še tisti dan je umrl logar v strašnih bolečinah.

(Iz Erjavčeve knjige „Domače in tuje živali.“)

Listje in cvetje.

D a r.

Kónjki moji postanite
In povejte: „Kam hitite?
Kam se pelje Zlatko z vami?“ —
„On se pelje k starej mami,
Pa jej nese lepi dar:
Novih črevljev po en par.
Da obutev mati ima,
Če pritisne huda zima.“

(Po „Smilji“ Iv. Tomšič.)

Drobtine.

(Lastovica sveta ptica.) Lastovice ima naše priprosto ljudstvo v velikem číslu. Nihče ne sme njih gnezd razdirati ter jim sploh nič žalega storiti. Da je temu takó, pripoveduje se sledeče: Ko je naš Zveličar visel v smrtnih bolečinah na križi in so ga celé njegovi učenci zapustili, prišli so židje in so ga zaničevali. V tem hipu pa prileti lastovica ter srdito cvrči okolo križa, kakor bi hotela se jeziti nad židi in braniti Krista. Naposled sede vrhu križa ter tako dolgo cvrči, da židje otidejo. Zato še danes kristjani spoštujejo lastovice, óne pa rade posedajo na križe, vzlasti na križe vrhu zvonikov. J. S—a.

(Kako je Bog psa ustvaril.) Noe je svojo ladijo tesal sto let. Ker so ga hudobni ljudje vedno motili, smijali se mu in ga dražili, večkrat celó po noči se zbrali ter mu vse razmetali, kar je bil napravil po dnevi, zato se Noe Bogu pritoži in ga prosi, naj bi mu pomagal. Bog mu reče: „Odseci velik ogel brvi!“

Noe ga odseče. Bog zopet reče: „Ta ogel bodi čuvaj tvoje ladiji.“ In glej! hipoma nastane iz ogla odsekanega lesa hud pes, ki je vso noč okolo ladije lajal in jo čuval, da je ljudje razdirati niso več mogli. J. S—a.

Uganke za kratek čas.

(Pribešil J. S—a.)

1. Koliko je tretjina in pol tretjine od stotice?

(Petdeset; kajti stotica ima 3 tretjine; poldruga tretjina pa je polovica od teh tretjin.)

2. Kdo zna dokazati, da je dvakrat dve tri, pa ne štiri?

(Vzemi kos papirja in ga raztrgaj na dva kosa, potlej jednega teh kosov zopet na dva, pa imaš dvakrat dva kosa, to je: 3 kose.)

3. Kdo zna s tremi krajecarji narediti križ?

(Vzemi tri krajecarje v roko, pa se prekrižaj ž njimi.)

4. Kdo zna zapisati s tremi črkami: zmrznena voda? (Zapiši led.)

5. Kdo zna zapisati s samimi 9 sto? (Zapiši tako-le: 99 $\frac{9}{9}$.)

6. Kako se zapiše tisoč jedenajst sto in jedenajst? (Zapiši: 2111.)

7. Kako je to mogoče, da je Jože sto let živel, pa je doživel samo 25krat svoj rojstni dan?

(Ker je bil rojen v prestopnem letu na prestopni dan.)